Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

BARNAVÄNNEN

N:o 30 | 27 Juli. | Illustrerad Veckotidning för Söndagsskolan och Hemmet. | Redaktör: J. B. GAUFFIN. Uppsala. | 22 årg. | 1905

Herre, du känner mig.

Ps. 139: 1—12.

Det finnes ett öga, som alltid med sin blick hvilar på oss och ser oss om dagen, när solen skiner och om natten i det djupaste mörker. Detta underbara öga ser icke blott oss själfva utan genomskådar hela vårt hjärte- och tankelif, alldeles som vi se igenom en klar fönsterruta. Du vet väl, att det är *Guds öga*, som ser oss och ser ned till oss på detta sätt?

Du vet att far och mor och dina lärare känna dig ganska väl. Men likväl är det ett och annat i ditt lif, som de icke känna. De känna icke alla dina tankar, icke heller höra de alla dina ord och inte se de hvarje steg du går. Men Gud han känner dig, han vet allt.

Om du är ett fromt och godt barn, så felar du likväl i ett och annat. Men då vet jag, att du gärna vill bedja om tillgift och förlåtelse. Du är inte alls rädd för far och mor, inte heller för din lärare, om han vore aldrig så sträng.

Ännu mindre böra vi vara rädda för vår himmelske fader. Men vi böra vara rädda för allt ondt och fult och syndigt. Hans blick hvilar på oss och hans hand vill hjälpa oss. Han är alltid nära oss för att bistå oss i alla våra frestelser, i alla våra strider emot det onda. Ja, han är nära oss för att bistå oss äfven i vårt arbete och för att hjälpa oss till att blifva goda barn.

Midt uppe i stadens bullrande lif är ingen oss så nära som vår himmelske fader, och i det aflägsna tysta lifvet i skogs- och fjällbygd är han när oss för att såsom en fader tala till oss, böja våra hjärtan till det som är godt samt bevara oss från farligheter och olyckor.

Det är ljuft för ett barn att äga en faders- och modersfamn att fly in i, ett faders- och modershjärta att luta sig till under lifvets sorg och bekymmer. Och lyckliga alla de barn, som förstå att värdera en sådan lycka! Men far och mor mäkta ej alltid hjälpa, kunna ej ibland, om de än aldrig så gärna ville det. Därför bör du ifrån din tidiga barndom gömma djupt i ditt hjärta, att du har en fader i himmeln, en fader, som känner dig, en fader, som älskar dig, en fader, som kan hjälpa dig i all nöd, en fader, till hvilken du får fly med dina synder och varda frälst, en fader, hos hvilken du finner beskärm i lif och död. Ja, han är när dig i nöden, när far och mor dö ifrån dig och du glömmes och öfvergifves af dina vänner. Din himmelske fader är när dig för att hjälpa dig och göra lifvet ljust och soligt omkring dig.

Därför bör du nu söka lära allt bättre känna Gud, såsom han känner dig. Och ju mer du lär känna honom, dess mer skall du kunna älska honom och af allt hjärta hålla dig till honom såsom till en mäktig och trofast fader, hvars hjälp och stöd blir för dig en källa till lycka under hela ditt lif härnere på jorden.

J. B. G.

Guds vägar.

Af *C. Trog.*

I det inre af Ryssland, djupt inne i en stor skog, bodde i midten af förra århundradet en ung skogvaktare med sin hustru, två barn och några drängar i lycklig ensamhet.

En dag nådde dem ryktet om att koleran brutit ut i östra delen af landet och hastigt närmade sig de västliga trakterna.

Redan följande dag skyndade sig skogvaktaren till staden för att rådfråga läkare och bedja om förhållningsregler för den händelse sjukdomen skulle uppträda ibland dem. Han köpte också litet medicin, som genast skulle gifvas in, ifall något tecken visade sig. Sedan gick han hem vid godt mod och i den fasta tron att Gud skulle beskydda honom och hela hans hus. Han var en gudfruktig man och hans hustru var också en from kvinna.

Några dagar förflöto i lugn, men då förde en af drängarne med sig det budskapet, att i en by omkring en mil från skogvaktarens hus koleran brutit ut i hela sin våldsamhet, och att ett stort antal af byns invånare dukat under för sjukdomen.

Skogvaktaren sammankallade sitt husfolk och lade dem på hjärtat alla mått och steg som kunde användas, förbjöd dem strängt hvarje umgänge med den kolerasmittade byn och gjorde det till en plikt för hvar och en af dem att hafva ett vaksamt öga på hvarje främmande, som möjligtvis kunde närma sig deras hem.

Kvällen var inne. Modern bad aftonbönen med sina små och förde dem till sängs, sedan flyttade hon sin stol till sin mans sida för att vid skenet af brasan i spiseln rådgöra om åtskilliga husliga angelägenheter.

Plötsligt hördes hundarne skälla ute på gården, och strax därefter trädde en af drängarne in i rummet. "Mjölnaren från den kolerasmittade byn står därute", sade han. "Han har flytt för att komma undan

den gräsliga sjukdomen, och nu ber han om tak öfver hufvudet för natten. Han ser blek och eländig ut, och man känner sig verkligen kuslig till mods i hans närhet. Om ni tillåter, herr skogvaktare, så köra vi bort honom."

Skogvaktaren visste väl bättre än hans dräng, att denne man icke var att lita på, ty sedan han fört hem sin Maria som sin hustru, hade mjölnaren, som också anhållit om hennes hand, outtröttligt smidt ränker för att förstöra de båda makarnas lycka. Och nu kom denne man vid denna tid till skogvaktarebostället! Hvad kunde han föra med sig? Säkert ingenting godt! —

"Detta besök hade jag icke väntat", sade skogvaktaren, "ty sedan fyra år tillbaka har denne man visat sig såsom min dödsfiende och därför aldrig kommit öfver min tröskel. Men nöden försonar. Han synes nu ha fattat förtroende till oss, kanske skall han lära sig hålla af oss, om vi bemöta honom med vänlighet. Låt du honom komma in."

Drängen skakade på hufvudet och gick ut. Strax därefter trädde en högväxt, mager gestalt in i rummet. Hade man mött denne man ensam i skogen, eller hade man icke ett deltagande hjärta i bröstet, skulle man väl förskräckt ryggat tillbaka för honom. Långt, svart, hoptofvadt hår gömde nästan helt och hållet hans fårade panna, kinderna voro bleka och aftärda, läpparna svartblå, och den osäkra blicken ur de djupt liggande svarta ögonen irrade skyggt omkring eller sänktes mot marken. Mannens knän darrade och han andades tungt till följe af sin häftiga språngmarsch. Han mumlade några otydliga ursäkter, sedan räckte han fram sina magra händer åt skogvaktaren och hans hustru.

Dessa voro mycket bestörta vid åsynen af den stackars mannen, men de veko dock icke undan utan besvarade med godhet och gästfrihet den hemske gästens handtryckning. Det förgångna nämndes icke alls, utan skogvaktaren talade med vänligt deltagande om den närvarande hemsökelsen. Dystert och enstafvigt svarade honom den främmande.

Under tiden hade den raska hustrun dukat fram en kraftig aftonmåltid, och bäddat en säng, som hon försett med rena lakan. När man ätit och allt var i ordning, önskade hon och hela familjen honom en god natt och gick med sin man in i det angränsande rummet till de sofvande barnen. Här tackade de ännu en gång Gud för dagens välsignelse, anbefallde sig under hans nådefulla omvårdnad och bådo om Guds frid för mjölnarens oroliga sinne. Därefter gingo de till hvila och lågo snart försänkta i djup sömn.

Men efter några timmar väcktes de genom en häftig knackning på dörren och en af drängarne kom in. "Mjölnaren har angripits af en gräslig kolera", ropade han. "Om ni tillåter, så skaffa vi honom ut ur huset, så att icke ni med hustru och barn — och vi alla blifva olyckliga."

"Gud bevare oss för det!" ropade skogvaktaren beslutsamt. "Mjölnaren blir där han är. Men gif honom genast medicin och sköt honom som jag lärt er — jag skall snart vara hos honom."

Skogvaktaren tog hastigt de sofvande barnen ur deras sängar och bar dem upp på en vindskammare, därpå ilade han ner till den sjuke mjölnaren, där också snart hans hustru infann sig.

Men hvilken gräslig anblick erbjöd sig icke för dem! Plågad af den häftigaste kramp, vred sig mannen som en mask i sin säng. Redan visade hans kropp alla tecken till den fruktansvärda sjukdomen. Dock — ännu en annan smärta, en ännu svårare kamp tycktes rasa i mjölnarens inre. Ty ju mer skogvaktaren och hans hustru arbetade med honom i oförtröttadt deltagande, ju oftare slog han de knutna händerna mot sin panna, under det ett hemskt leende ryckte omkring hans läppar. Han satte sig upp i bädden och ropade med hes röst:

"Rör mig inte! Kasta ut mig i vildmarken till mat åt vargarna! — Gud i himmelen, håll inne med din rättvisa dom! — Störta mig icke i grafven, ty först måste jag bekänna min synd för dessa goda människor! — Vet ni af, skogvaktare, och ni hans hustru, att ni härbärgera och

vårda ett odjur, värre än något annat på jorden? — Hör nu på, hvad jag säger: Jag visste, att jag hade farsoten i kroppen och därför sprang jag hit för att hämnas på er genom att föra smittan till er och förstöra er lycka! Men nu — o, gräsliga pina — o, du rättfärdige domare i höjden! — Finns det då intet förbarmande hos dig?"

Efter dessa hastigt framstötta ord sjönk mjölnaren såsom bedöfvad tillbaka på sin säng.

Med sammanknäppta händer och den tårfyllda blicken riktad uppåt, stod skogvaktaren där.

Men den evige domaren, lifvets och dödens herre, han vinkar åt dödsängeln, att han må gå förbi den rättfärdiges hydda. Den sjuke faller i djup sömn och en häftig svett tränger ut ur alla porer. När han vaknar, ser han ännu sin värd syssla omkring hans bädd i oafbruten verksamhet. — För första gången på trettio år beder han till Gud af hjärtat. Därpå trycker han skogvaktarens och hans hustrus händer till sina läppar, och tacksamhetens och ångerns tårar flöda utför hans kinder.

Efter några veckor lämnade mjölnaren sin sjukbädd. Han var då frisk och tillika räddad för ett annat lif.

Men Guds nådiga hand skonade hans vårdare och hela deras hus från den dödsbringande sjukdomen.

Underbara äro Herrens vägar!

Bror kommer hem.

"När fåglarna komma från söder till nord,
Då kommer jag åter till fädernejord,
Då styr jag min skuta mot hemlandets stränder,
En flyttfågel åter till hemmet då vänder".
Så skref han, vår Kalle, och nu ska' du veta,
Han kommer i dag, just i dag, hör du Greta!

NÄR KÖRSBÄREN MOGNA.

Och glädje det är för båd' liten och stor,
För syskonen alla, för far och för mor.
Hur brådtom vi haft, att allt skulle bli färdigt,
Att taga emot honom fästligt och värdigt,
Och ingen på tid eller krafter fått spara,
Nu allt är i ordning, nu vänta vi bara.
Och allting här ute tycks vänta som vi,
Hvar sångfågel kvittrar en glad melodi;
Det tycks mig som allt ifrån blomman på marken
Till träden de gamla och höga i parken
Sig gläder med oss och sig smyckat till fästen,
Som hålles i kväll för den kärkomna gästen."

Ella.

Mellan blommor och blad.

Rosenkindad barnaskara!
Medan solen ler
Från Guds himmel ner
Är ej tid att leken spara.

När körsbären mogna.

Med teckning.

Nog är det vackert om våren, när fruktträden blomma och dofta i sin hvita skrud. Men visst tycker flickan här å vår tafla, att de äro ändå vackrare när de lysa röda och gula och bruna af fullmogen frukt. Blommorna fröjda öga och sinne, men att få skötet fullt af läskande frukt är ändå för mer. Ty den stillar

hungern och släcker törsten i sommarvärmen. Vi vilja således inte disputera med vårt glada barn å teckningen utan lyckönska henne i stället öfver att där finnas goda fruktträd i hennes fars trädgård.

Ty det är icke för de vackra blommornas skull vi plantera körsbärsträden och andra fruktträd i våra täppor och trädgårdar utan för den härliga fruktens skull, som vi hafva nytta och glädje af hela året om. Och ju mera frukt träden bära, dess mer tycka vi om dem och fröjdas öfver dem.

Men den där lilla flickan med körsbären och hvarje annan liten gosse och flicka äro också ämnade att vara fruktbärande grenar i den himmelske faderns stora örtagård. Och ju mer frukt du bär af kärlek och godhet, dess mer fröjdas han öfver dig, och dess bättre renser han dig, att du mer frukt bära skall.

Och liksom den här lilla flickan gläder sig öfver de mogna körsbären, så fröjda sig jämväl alla Guds änglar öfver hvarje litet barn, som bär frukt för himmelen. Hvad den frukten heter i alla dess olika gestalter, det kan du själf söka att finna ut. Jag är också viss om, att din mamma skall kunna gifva dig god anvisning. Ty det hvaröfver himmelens änglar fröjda sig, det gläder isynnerhet ett älskande modershjärta.

J. B. G.

Strandfyndet.

(Forts. fr. föreg n:r.)

Petter såg forskande på matrosen.

"Såg ni, när skeppet strandade?" frågade han.

Jan Dröge nickade. "Det är nu nära tio år sedan dess", sade han. "Vi väcktes en stormig höstnatt ur sömnen. Man sade, att därute kämpade ett skepp med vind och vågor. Vi skyndade till stranden och sågo faran, i hvilken skeppet och besättningen sväfvade. Försök gjordes naturligtvis genast att göra räddningsbåten klar, men det upprörda hafvet kastade räddningsmanskapet tillbaka mot stranden och drog en modig fiskare, som var med, ner i djupet. Vi stodo där förskräckta och modlösa och vågade ej mer göra något försök, ty det hade varit till ingen nytta. Mot midnatt nådde stormen sin höjd. Vinden tjöt och hafvet dånade, så att till och med de härdade sjömännen kände hjärtat bäfva i bröstet. Det stackars manskapet på det strandade skeppet måste gå räddningslöst förloradt.

Följande morgon, när stormen saktat sig något, kunde man ingenstädes upptäcka det strandade skeppet. Först när ebben trädt in, upptäcktes vraket. Vi gingo ditöfver, men vi funno intet spår af det förolyckade manskapet."

Så långt hade matrosen hunnit i sin berättelse. Då utstötte gossen plötsligt ett rop.

"Hvad är det?" frågade Jan Dröge förundrad. Petter höll upp ett föremål i höjden.

"Se, detta fann jag i sanden", ropade han och visade matrosen fyndet. Den gamle höll föremålet pröfvande i handen, sedan räckte han det åter åt gossen och sade skrattande: "Ja, min gosse, den där gamla förrostade bleckdosan är inte värd ett öre. Kasta du skräpet tillbaka i hafvet".

Men af någon oförklarlig orsak behöll Petter den hittade bleckdosan och tog den med sig hem till modern. Huru förvånade blefvo icke båda två, när dosan vid Petters försök att rengöra den brast sönder och en rulle fuktigt papper kom till synes. De undersökte nu försiktigt rullen och upptäckte med häpnad, att innehållet i den förrostade bleckdosan bestod af sedlar.

Modern öfverlade icke länge. Hon sade beslutsamt:

"Detta fynd måste vi öfverlämna till strandfogden. Gå genast dit med det, Petter, så att vi icke misstänkas för att vilja tillägna oss främmande gods."

Strandfogden var en plikttrogen ämbetsman och därtill en man med sant kristligt sinne. Han var mycket förvånad, när gossen trädde in och öfverlämnade fyndet åt honom.

"Se på bara, min gosse; det är en stor skatt, som du funnit", sade han. "Vänta litet, vi ska räkna: en, två, tre, fyra, fem sedlar på hvardera tio pund sterling, således tillsammans femtio pund — detta skulle utgöra omkring tusen kronor i vårt mynt. Hm, papperen måste ha legat länge i vattnet, men de äro ännu väl bibehållna och dugliga att användas. Jag tänker, att den som förlorat dem skall snart anmäla sig och återfordra sin egendom, om han ännu är i lifvet, och då kan du beräkna en laglig hittarlön. Om man återigen icke kan spåra upp den rättmätige ägaren, så tillhör fyndet dig, min gosse. Ja, ja, kanske lyckan är gunstigt stämd emot dig. Det kan hända, men du får inte sätta alltför stort hopp därpå. Först är jag förpliktad att anmäla fyndet för vederbörande."

Petter sprang lycklig hem och berättade för modern med glädjestrålande ansikte att det fanns utsikt till en god belöning för honom.

Fru Fock log och skakade tviflande på hufvudet. "Ack, min gosse", sade hon, "det är inte mycket bevändt med människors tacksamhet. Har den rättmätige ägaren återfått sina penningar, så glömmer han snart den ärlige upphittaren. Och om han påminnes om honom, så tycker han sig hafva tillräckligt belönat honom genom att gifva honom en liten slant, isynnerhet om han är en liten gosse som du. — Men detta skall icke afhålla oss ifrån att återlämna funnet gods", fortfor hon. "Vi skola göra vår plikt och sedan hoppas det bästa." —

Tre månader hade nu gått. Dessa månader hade för fru Fock inneburit många sömnlösa nätter och sorgtunga dagar. Hon hade ännu en gång bönfallit den gamle Sten om uppskof, men denne, hvilkens hjärta tycktes vara lika hårdt som hans namn, var och förblef döf för alla böner. Han hade fordrat att änkans stuga måste säljas, och rättstjänaren måste fullgöra sitt uppdrag. Nu var den dagen inne.

Det var en gråkall höstdag, när länsmannen jämte sin skrifvare trädde in i änkans lilla stuga för att enligt kungörelsen bjuda ut den på exekutiv auktion. Några spekulanter hade verkligen kommit tillstädes. Punktligt, vid den utsatta tiden kom också herr Sten. Den gamle girigbuken kände intet medlidande med den stackars sjukliga kvinnan, som satt där framme vid bordet med hufvudet lutadt i händerna. Men länsmannen såg på henne med en deltagande blick, och sedan började han göra sina förberedelser för försäljningen. Sedan han i torr affärston framhållit betalningsvillkoren, uppfordrade han de närvarande att göra något anbud.

"Jag bjuder femhundra kronor", sade länge Joakim, "och jag tror att det här gamla rucklet är fullkomligt betaldt med denna summa."

Han blickade utmanande omkring sig. Men ingen af de närvarande rörde sig. En stunds tystnad följde. Slutligen hostade herr Sten ett par gånger. "Ni kan gärna slå", sade han, "skulden är betäckt med femhundra." (Forts.)

Bibelläsning

eller hvad står det i nästa söndags text?

Veckan 31 Juli—6 Aug. 1905.

M. 31. Ordspr. 6: 6—11. **Arbetets välsignelse, lättjans förbannelse.**
T. 1. v. 6. *Myran lär oss flit och vishet,*
O. 2. v. 7. *hon lär oss att hålla ordning på oss själfva,*
T. 3. v. 8. *hon lär oss omtänksamhet och sparsamhet.*
F. 4. v. 9. *Lättjan binder i sömn och dåsighet,*
L. 5. v. 10. *i sysslolöshet,*
S. 6. v. 11. *samt leder till fattigdom och armod.*

Söndagsskoltext för den 6 Aug.

Ordspr. 6: 6—11.

Minnesvers: 2 Tess. 3: 10 b. Om någon icke vill arbeta, skall han icke heller äta.

UPPSALA 1905. K. W. APPELBERGS BOKTRYCKERI.